

Haningeliv

Sotholms härad har varit bebyggd sedan istidens slut. Namnet förekommer redan år 1527.

l = l, lo^{gr}, ett runtecken som betyder vatten eller hav. Kan även betyda livskraft.

Årsta. Kopparstick. Hanninge Hembygds Gilles arkiv.

Häringe slott har anor ända från medeltiden. I början på 1500-talet totalförstördes det gamla slottet - efter att den danska kungen satt den i brand.

Under 1700-talet skedde en kraftig ökning av antalet herrgårdar i häradet. Nästan all jord kom att tillhöra adeln.

Häringe slott. Foto Gunnel Ilonen

Det finns ett stort antal runstenar från 1000-talet försedda med kors redan innan den romersk-katolska läran kom till Sverige. Var vi grekisk-ortodoxa?

Ärende år 1775: Två pigor stämmer sin husbonde för att han beskyllt dem för "otrohet i tjänst och med hugg och slag överfallit dem".

Sotholms härad var tingsäte redan på 1600-talet. Tingshuset i Västerhanninge är från 1700-t. Där fanns en krog. Tingshus-salen på övervåningen kom till ca 1820.

Skogen var en viktig inkomstkälla för bönderna. Den gav timmer och ved till hushållet. Dessutom kunde en del säljas till stadsborna i Stockholm.

Västerhanninge kring år 1870. Kyrka, kaplansgård, kyrkskola och tingshus. Foto Hanninge Hembygds Gilles arkiv

Fredrika Bremer född 1801. Porträtt av Annelie Tottie, 1849.

Projektbeskrivning

Projektet *Hanigeliv* beskriver hur Hanninge och östra Södertörn, har formats från de tidiga bosättningarna under järnåldern, fram till dagens moderna samhälle.

Vi utgår från människors personliga berättelser som sedan

knys an till olika historiska händelser.

Vår målsättning är att projektet ska omfatta en dokumentärfilm, en webbplats och en publikation. Dokumentären utgör grunden för hela projektet.

Genom skildringarna visar vi på en spännande historia i en omväxlande region. Dessutom bidrar en fördjupad kunskap om sin omgivning till att ge en lokal identitet.

Vi vill väcka ett intresse för människor att bosätta sig eller att besöka Hanninge och östra Södertörn.

Genom presentationerna i projektet vill vi inspirera företag att etablera sin verksamhet i regionen och underlätta deras rekrytering.

Presentation av filmen

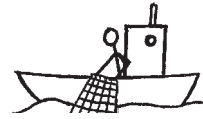
Filmen visar det unika i ett område, där utvecklingen har påverkats såväl av sitt geologiska läge vid havet som närheten till storstaden. Den fortgående landhöjningen har kontinuerligt för-

Nynäsbanan invigdes 1901 och den bidrog till den snabba utvecklingen av samhällena utmed banan.

Handens busstation, 1933. Foto Haninge Hembygdsägilles arkiv.

Skärgården har genom tiderna alltid haft stor betydelse. Förr dominerade fisket och tullstationen på Dalarö skans. Idag är turismen viktigast tillsammans med den bofasta befolkningens skiftande näringar.

Västerhaninge station, 1902. Det revs 1973, då pendeltågstrafiken infördes. Foto Haninge Hembygdsägilles arkiv.

1971 slås Österhaninge och Västerhaninge kommun ihop. Den nya kommunen får namnet Haninge.

Första tåget vid nya stationen i Handen år 1973. Ej pendeltåg. Foto: Stig Gjerling, Haninge Hembygdsägilles arkiv.

1900-tal

Svartbäcksskolan läsåret 1912-1913. Lärare: Mats Olsson

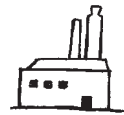

De många tvätterierna gav familjerna extra inkomster. De blev till en viktig näring i trakten liksom de otaliga trädgårdsmästerierna i Tungelsta.

Stortvätt på 1910-talet i Haninge. Foto Haninge Hembygdsägilles arkiv.

Under 1900-talet skedde en kraftig tillväxt av samhällena i Haninge. Vid sekelskiftet hade Sotholms härad ca 4 000 invånare. År 1960 hade antalet växt till ca 10 000 och år 2000 var ca ca 70 000 personer bosatta i kommunen.

1950-tal

Jordbrokrossen är en av de företag, som tidigt förlade sin verksamhet i Jordbro industriområde.

2000-tal

Vegabaren vid Nynäsvägen i Haninge.

Det anrika Söderby krog var beläget intill Nynäsvägen i Vega, Haninge. Krogen var verksam under 1600- och 1700-talet. Huset finns kvar än idag. Traditionen har förts vidare av Hamburgerbar, som ligger snett över vägen. Det är Sveriges första hamburgerbar, även kallad Vegabaren.

Tack till Haninge Hembygdsägille som försett oss med gamla fotografier liksom Årsta sällskapet för Fredrika Bremer-studier och Olle Flodby. Övriga bilder Ilvis Media.

ändrat levnadsvillkoren för både människor och djur.

Industrialiseringen och Stockholms framväxt, medförde att nya näringar kunde komplettera jordbruket. Detta medförde en kraftig ökning av invånarantalet.

Ett antal av de jubiléer som inträffar i Haninge under år 2001, kommer att uppmärksammas; Det är 100 år sedan Nynäsbanan togs i bruk och Haninge kommun fyller 30 år. Författaren Ivar-Lo Johansson skulle ha fyllt 100 år och det är 200 år sedan Fredrika Bremers födelse.

Filmens struktur

Handlingen ramas in av människors berättelser varvat med fakta. Dessa presenteras av personer som återkommer under hela filmen. I vissa sammanhang förekommer andra personer.

För att förstärka historien framför skådespelare och statister korta dramatiseringar. Scenerna ger liv åt citat, berättelser och historiska händelser.

Animeringar åskådliggör hur landskapet har förändrats genom tiderna. De beskriver hur och var de olika samhällena har uppkommit och skildrar livet på de tidiga bosättningarna.

Österhaninge kyrka, fotograferad från söder någon gång mellan 1861-1876. Foto Haninge Hembygdsägilles arkiv

Medverkande

Ola Hörnström

Ola Hörnström är uppvuxen i Gröndal. Nu bor han i Haninge där han har varit bosatt större delen av sitt liv.

Som barn tecknade han många serietidningar och sålde dessa till vänner och bekanta. Vid 10 års ålder fick Ola sin första Super-8 kamera. Den väckte hans nyfikenhet att lära sig att filma. Hans intresse för bilden som uttrycksform har följt honom genom livet.

Ola har utbildning inom branschen från Folkhögsskola, konst-, media- och grafikskolor. Hans senaste utbildning var på Stockholms Filmsskola.

Ola har arbetat på bland annat bokförlag, Konstfack och Lokal-TV. Han har producerat flera dokumentärer och kortfilmer. Några av dessa är dokumentären "Fotspår i Handen" samt kortfilmerna "Från mörker till ljus" och "Serum".

Leena Gröndahl

Grundaren av Ilvis Media, Leena Gröndahl, har en praktisk erfarenhet av TV- och videoproduktion innefattande allt från informationsfilm till nyhetsreportage och dokumentärer.

Hon har arbetat med projektledning av utbildningspaket innefattande TV- och radioprogram, trycksaker, internet och multimedia bl a på Utbildningsradion (UR). Hon har även gjort produktioner åt SVT samt åt företag och organisationer både i Sverige och i Finland.

En tid arbetade hon som journalist och fotograf på tidning.

I botten finns en teoretisk grund med studier i filmvetenskap på kulturvetarlinjen, vid Stockholms universitet, kompletterat av mer praktiskt inriktade studier i media. Dessa har omfattat specialkurser i bland annat reportage- och dokumentärfilm och en kurs på KTH i digital mediaproduktion.

Sedan tre år tillbaka är hon bosatt i Västerhaninge.

Ilvis Media

Ilvis Media bildades 1999. Vi arbetar med kommunikation utifrån rörliga bilder. För att förstärka budskapet kombinerar vi det med flera medier. I processen tar vi hänsyn till de specifika egenskaper som utmärker varje enskilt media.

Det centrala i all verksamhet är innehållet och det budskap som skall förmedlas. Allt producerat material ska hålla en enhetlig profil så att budskapet blir tydligt.

För att få tillgång till spetskompetens, har vi utvecklat ett brett nätverk bestående av företag och enskilda personer inom olika professioner i Sverige och internationellt. Vi ser till att vårt material passar ihop med redan existerande produkter så att de tillsammans bildar en harmonisk enhet.

Vi arbetar inom fyra områden:

- Kunskap
- Information
- Utbildning
- Dokumentärer

Ilvis Media finns i Prismahuset vid Söderbyleden.